



**2023/0397(COD)**

24.1.2024

# **PROIECT DE AVIZ**

al Comisiei pentru comerț internațional

destinat Comisiei pentru afaceri externe și Comisiei pentru bugete

referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al  
Consiliului de instituire a Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii  
de Vest

(COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Raportor pentru aviz: Helmut Scholz

PA\_Legam

## JUSTIFICARE SUCCINTĂ

Uniunea Europeană a elaborat o politică cuprinzătoare pentru a sprijini aderarea treptată a țărilor din Balcanii de Vest: Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia. Scopul acestui proces este de a încuraja progresul democratic, economic și social în țările care doresc să adere la UE, promovând astfel o mai mare cooperare și stabilitate în Europa.

Uniunea Europeană, ca și țările în cauză, este pe deplin convinsă de perspectiva europeană a țărilor din Balcanii de Vest, de legăturile noastre culturale, istorice și geografice strânse, precum și de cooperarea noastră într-o serie de domenii importante.

Regiunea Balcanilor de Vest a fost deosebit de expusă la crizele recente, cum ar fi pandemia de COVID-19, migrația unui număr semnificativ din populația sa tânără și dificultățile economice exacerbate de agresiunea Rusiei în Ucraina. Cetățenii din Balcanii de Vest au o putere de cumpărare cuprinsă între o treime și jumătate din puterea medie de cumpărare din Uniunea Europeană.

Raportorul sprijină concluziile summitului UE-Balcanii de Vest, care a avut loc la 13 decembrie 2023. Uniunea Europeană și-a confirmat încă o dată angajamentul neechivoc față de viitoarea aderare a Balcanilor de Vest la Uniunea Europeană și a solicitat accelerarea procesului, pe baza valorilor comune ale democrației și statului de drept, a unor reforme credibile, realizate de parteneri, și a unor condiționalități corecte.

Pentru a consolida acest angajament, UE oferă regiunii un ajutor substanțial și sprijin financiar. Astfel, se poate realiza o integrare treptată pe piața unică, precedată de o cooperare strânsă, de sprijinul european și de integrarea regională (ca măsuri pregătitoare). Îmbunătățirea relațiilor noastre comerciale și economice va fi, de asemenea, un factor-cheie pentru succesul viitor al acestui efort comun.

Mecanismul de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest va majora considerabil asistența financiară. Finanțarea acordată de acest mecanism va sprijini programele de reformă din Balcanii de Vest, axându-se pe reformele socioeconomice și de importanță fundamentală, inclusiv pe statul de drept și pe investiții specifice.

Resursele mecanismului se vor ridica la 6 miliarde EUR pentru perioada 2024-2027 și vor viza două tipuri de sprijin: 2 miliarde EUR sub formă de sprijin nerambursabil și 4 miliarde EUR sub formă de împrumuturi concesionale acordate de Uniunea Europeană. Raportorul salută acest angajament financiar, dar ar fi preferat o majorare a sprijinului nerambursabil și o mai mare flexibilitate pentru condițiile aferente împrumuturilor.

Propunerea Comisiei include o condiționalitate strictă prin condiționarea deblocării fondurilor de atingerea obiectivelor prezentate în agendele de reformă aprobate în prealabil. În opinia raportorului, o astfel de abordare necesită un grad ridicat de flexibilitate și luarea în considerare a crizelor recente, care continuă să afecteze țările din Balcanii de Vest. Raportorul insistă, de asemenea, asupra necesității de a condiționa această aspirație de îmbunătățirea condițiilor sociale și de muncă, de dezvoltarea durabilă și de combaterea inegalităților, în special între bărbați și femei.

Toate investițiile trebuie să contribuie la obiectivul mai general de a ajuta regiunea să treacă la o economie verde, neutră din punct de vedere climatic, rezilientă, digitală și favorabilă incluziunii. Raportorul insistă asupra clasării obiectivelor pe priorități, în special a celor legate de valorile noastre comune, care vor consolida și mai mult bazele procesului de extindere. Printre acestea se numără statul de drept, democrația, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin promovarea unui sistem judiciar independent, combaterea fraudei, a corupției, a criminalității organizate, a spălării banilor, a evaziunii și a fraudei fiscale, respectarea dreptului internațional, libertatea mass-mediei și libertatea academică, precum și un mediu favorabil societății civile, care să cultive dialogul social, să promoveze egalitatea între bărbați și femei, nediscriminarea și toleranța, pentru a garanta și a îmbunătăți respectarea drepturilor persoanelor care aparțin minorităților.

Deși acest program ar trebui să favorizeze convergența economiilor din Balcanii de Vest, prin alinierea standardelor acestora la cele ale Uniunii Europene, trebuie nu numai să ne apropiem economiile, ci și să ne întărim parteneriatele culturale, educaționale, academice, de cercetare și creative. Raportorul este convins că, pe lângă consolidarea economiilor noastre, există un potențial considerabil pentru constituirea unor relații mai strânse și pentru o mai bună înțelegere reciprocă.

## AMENDAMENTELE

Comisia pentru comerț internațional recomandă Comisiei pentru afaceri externe și Comisiei pentru bugete, care sunt comisii competente, să ia în considerare următoarele:

### Amendamentul 1

#### Propunere de regulament Considerentul 12 a (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(12a) Activitățile din cadrul mecanismului ar trebui să sprijine eforturile în curs de reducere a inegalităților în materie de venituri, pentru a promova incluziunea socială și creșterea durabilă pe termen lung.***

Or. en

### Amendamentul 2

#### Propunere de regulament Considerentul 12 b (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(12b) Atunci când este posibil, activitățile din cadrul mecanismului ar trebui să sprijine IMM-urile, pentru ca țările din Balcanii de Vest să își consolideze în continuare bazele industriale, inclusiv prin asistență tehnică și transfer de tehnologie.**

Or. en

### **Amendamentul 3**

#### **Propunere de regulament Considerentul 13 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(13a) Punerea în aplicare a prezentului regulament ar trebui să fie ghidată de respectarea drepturilor lucrătorilor, cum ar fi standarde minime pentru legislația muncii, egalitate, sănătate și siguranță la locul de muncă și nediscriminare, precum și promovarea protecției sociale și a dialogului social, pentru a le alinia în continuare la normele și standardele UE.**

Or. en

### **Amendamentul 4**

#### **Propunere de regulament Considerentul 22**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

Pentru a asigura o punere în aplicare eficientă a mecanismului, inclusiv pentru a facilita integrarea beneficiarilor din Balcanii de Vest în lanțurile valorice europene, toate produsele și materialele finanțate și achiziționate în cadrul acestui mecanism ar trebui să provină din statele membre, de la beneficiari, de la părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European și din țările care intră

(22) Pentru a asigura o punere în aplicare eficientă a mecanismului, inclusiv pentru a facilita integrarea beneficiarilor din Balcanii de Vest în lanțurile valorice europene, toate produsele și materialele finanțate și achiziționate în cadrul acestui mecanism ar trebui să provină din statele membre, de la beneficiari, de la părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European și din țările care intră

sub incidența anexei I la Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului<sup>10</sup> și a anexei I la Regulamentul (UE) 2021/1529, precum și din țările pentru care Comisia stabilește accesul reciproc la asistență externă în rândul beneficiarilor, cu excepția cazului în care produsele și materialele nu pot fi obținute în condiții rezonabile în niciuna dintre țările respective.

---

<sup>10</sup> Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului (JO L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

sub incidența anexei I la Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului<sup>10</sup> și a anexei I la Regulamentul (UE) 2021/1529, precum și din țările pentru care Comisia stabilește accesul reciproc la asistență externă în rândul beneficiarilor, cu excepția cazului în care produsele și materialele nu pot fi obținute în condiții rezonabile în niciuna dintre țările respective, ***caz în care achizițiile respective ar trebui să respecte reglementările actuale și viitoare ale UE privind diligența necesară pentru lanțurile de aprovizionare.***

---

<sup>10</sup> Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului (JO L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

Or. en

## Amendamentul 5

### Propunere de regulament Articolul 3 – alineatul 2 – litera a

#### *Textul propus de Comisie*

accelerarea tranziției beneficiarilor către economii durabile și favorabile incluziunii, capabile să reziste presiunilor concurențiale de pe piața unică a Uniunii, precum și către un mediu de investiții stabil;

#### *Amendamentul*

(a) accelerarea tranziției beneficiarilor către economii durabile, ***echitabile*** și favorabile incluziunii, capabile să reziste presiunilor concurențiale de pe piața unică a Uniunii, precum și către un mediu de investiții stabil;

## Amendamentul 6

### Propunere de regulament

#### Articolul 3 – alineatul 2 – litera g

##### *Textul propus de Comisie*

stimularea inovării, în special pentru IMM-uri, în sprijinul tranziției verzi și al celei digitale;

##### *Amendamentul*

(g) stimularea inovării, în special pentru IMM-uri, în sprijinul tranziției verzi și al celei digitale, ***prin acordarea asistenței tehnice și realizarea transferurilor de tehnologii;***

Or. en

## Amendamentul 7

### Propunere de regulament

#### Articolul 3 – alineatul 2 – litera i

##### *Textul propus de Comisie*

consolidarea în continuare a elementelor fundamentale ale procesului de aderare, inclusiv a statului de drept, a democrației, a respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin promovarea unui sistem judiciar independent, consolidarea securității, combaterea fraudei, a corupției, a criminalității organizate și a spălării de bani, a finanțării terorismului, a evaziunii fiscale și a fraudei fiscale; conformitatea cu dreptul internațional; consolidarea libertății mass-mediei și a libertății academice și crearea unui mediu propice pentru societatea civilă; promovarea dialogului social; promovarea egalității de gen, a nediscriminării și a toleranței, asigurarea și consolidarea respectării drepturilor persoanelor care aparțin minorităților;

##### *Amendamentul*

(i) consolidarea în continuare a elementelor fundamentale ale procesului de aderare, inclusiv a statului de drept, a democrației, a respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin promovarea unui sistem judiciar independent, consolidarea securității, combaterea fraudei, a corupției, a criminalității organizate și a spălării de bani, a finanțării terorismului, a evaziunii fiscale și a fraudei fiscale; conformitatea cu dreptul internațional; consolidarea libertății mass-mediei și a libertății academice și crearea unui mediu propice pentru societatea civilă; promovarea dialogului ***social și protecția drepturilor lucrătorilor; reducerea inegalităților la nivelul veniturilor; prevenirea dumpingului*** social; promovarea egalității de gen, a nediscriminării și a toleranței, asigurarea și consolidarea respectării drepturilor persoanelor care aparțin minorităților;

Or. en

## Amendamentul 8

### Propunere de regulament Articolul 4 – alineatul 4

#### *Textul propus de Comisie*

Activitățile derulate în temeiul mecanismului integrează lupta împotriva schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, biodiversitatea și protecția mediului, drepturile omului, democrația, egalitatea de gen și, după caz, reducerea riscurilor de dezastre și sprijină progresele în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă, promovând acțiuni integrate care pot genera beneficii conexe și care pot îndeplini obiective multiple într-un mod coerent. Acestea trebuie să evite activele depreciate și să fie ghidate de principiul de „a nu face rău” și de „a nu lăsa pe nimeni în urmă”, precum și de abordarea integratoare a durabilității care stă la baza Pactului verde european.

#### *Amendamentul*

4. Activitățile derulate în temeiul mecanismului integrează lupta împotriva schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, biodiversitatea și protecția mediului, drepturile omului **și drepturile lucrătorilor**, democrația, egalitatea de gen și, după caz, reducerea riscurilor de dezastre și sprijină progresele în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă, promovând acțiuni integrate care pot genera beneficii conexe și care pot îndeplini obiective multiple într-un mod coerent. Acestea trebuie să evite activele depreciate și să fie ghidate de principiul de „a nu face rău” și de „a nu lăsa pe nimeni în urmă”, precum și de abordarea integratoare a durabilității care stă la baza Pactului verde european.

Or. en

## Amendamentul 9

### Propunere de regulament Articolul 5 – alineatul 2

#### *Textul propus de Comisie*

Comisia monitorizează îndeplinirea condițiilor prelabile prevăzute la alineatul (1) înainte ca fondurile să fie deblocate în favoarea beneficiarilor în cadrul mecanismului și pe toată durata sprijinului acordat în cadrul mecanismului, ținând seama în mod corespunzător de cel mai recent pachet de extindere. Comisia poate să adopte o decizie prin care să concluzioneze că unele dintre aceste condiții prelabile nu sunt îndeplinite și, mai precis, poate să rețină deblocarea fondurilor menționate la articolul 21, indiferent dacă au fost îndeplinite sau nu

#### *Amendamentul*

2. Comisia monitorizează îndeplinirea condițiilor prelabile prevăzute la alineatul (1) înainte ca fondurile să fie deblocate în favoarea beneficiarilor în cadrul mecanismului și pe toată durata sprijinului acordat în cadrul mecanismului, ținând seama în mod corespunzător de cel mai recent pachet de extindere. Comisia poate să adopte o decizie prin care să concluzioneze că unele dintre aceste condiții prelabile nu sunt îndeplinite și, mai precis, poate să rețină deblocarea fondurilor menționate la articolul 21, indiferent dacă au fost îndeplinite sau nu



condițiile de plată menționate la articolul 16 alineatul (3).

condițiile de plată menționate la articolul 16 alineatul (3). ***Beneficiarii au posibilitatea de a remedia deficiențele pentru a îndeplini condițiile necesare, ceea ce le va permite să aibă acces la fonduri, după o decizie pozitivă a Comisiei.***

Or. en

## Amendamentul 10

### Propunere de regulament Articolul 8 – alineatul 3

#### *Textul propus de Comisie*

Toate produsele și materialele finanțate și achiziționate în cadrul acestui mecanism trebuie să provină din orice țară menționată la alineatul (1) literele (a) și (b), cu excepția cazului în care produsele și materialele nu pot fi obținute în condiții rezonabile din niciuna dintre țările respective. În plus, se aplică normele privind restricțiile prevăzute la alineatul (6).

#### *Amendamentul*

3. Toate produsele și materialele finanțate și achiziționate în cadrul acestui mecanism trebuie să provină din orice țară menționată la alineatul (1) literele (a) și (b), cu excepția cazului în care produsele și materialele nu pot fi obținute în condiții rezonabile din niciuna dintre țările respective. ***În acest caz, achizițiile trebuie să respecte reglementările actuale și viitoare ale UE privind diligența necesară în lanțurile de aprovizionare.*** În plus, se aplică normele privind restricțiile prevăzute la alineatul (6).

Or. en